

RAHMETİN YAĞDIĞI ANLAR

el-Hamdü lillâhi Rabbi'l-âlemîn. Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn.

Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn ve şefîi'l-müznibîn ve imamül müttekın. Muhammedinil Mustafa ve alâ âlihî ve sahibihî ve men tebi'ahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l ceza.

Emmâ ba'dü;

Fe-kâle resûlullahi sallallahu aleyhi ve sellem.

إِتَّقُوا الْعَمَلَ فَقَدْ غُفِرَ لَكُمْ مَا مَضَى

Itteku'l-'amele fe-kad ğufira le-küm mâ madâ.

Bu hadîs-i şerifi, Peygamber efendimiz şu zaman söylemiş.

Künnâ me'a'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme fi't-tavâfi fe-esâbne's-semâe.

Peygamber sallallahu aleyhi vessellem efendimiz ile tavaftalmış. Hac da, tavaf yapıyorlarmış peygamber salallahu aleyhi vessellem efendimizle ve gökten rahmet yağmaya

yağmur yağmaya başlamış, tıpır tıpır tıpır şakır şakır şakır, nasılsa, çok veya az. Onun üzerine buyurmuş ki;

Itteku'l-'amele. İcraâtınızdan sakınınız, korkunuz, amelinizden korkunuz, takvâ üzeri olunuz. *Fe-kad ğufira le-küm mâ madâ.* İşte şimdi kesin olarak, şu ana kadar işlediğiniz günahlar affoldu buyurmuş Peygamber efendimiz.

Itteku'l-'amele fe-kad ğufira le-küm mâ madâ.

Itteku'l-'amele

Ittekullah. Allah'tan korkun demek.

Itteku'n-nâr. Cehennemden korkun demek.

Itteku'l-'amel. Amelden korkun demek.

Yani ne demek olabilir?

İşlerinizi yaparken, hayatınız sürerken, ibadet ve taatinizi yaparken dikkat edin. Güzel yapın. Tüm hayatınızı bundan sonra, neler yaptığınıza dikkat edin. Ne işliyorsunuz? İşlediğiniz amele sakının. Korkun. Çekinin. Bir haram bir şeye bulaştırmayın artık. Günah bir şey yapmayın da şimdiye kadar ki günahlarınız şu

anda kesin olarak affolundu. Bundan sonra artık defteri amalinizi günahlarla kirletmeyin, günah yazdırtmayın defterinize gibi.

Şimdi mazinin başına, kad gelirse o şey şu anda vuku buldu demek, şuanda tamam oldu demek. *Kad kâmeti's-salâh* demek, işte namaza başlandı, *Kad kâmeti's-salâh*, namaza başlandı artık, toparlanın hemen, bak namaza başlandı manasına geliyor. Maziyi sigasının başına kad geldi mi, hem kesinlik ifade eder, hem de o anda oldu bitti manasına gelir.

Fe-kad ğufira le-küm. İşte şu anda günahlarınız affı mağfiret oldu. Şakır şakır yağmurun yağması, amellerin kabul olduğuna alamet. Tabi o haccın nasıl bir hac olduğunu, hacca gitmiş olan kardeşlerimiz düşünöversin ki, Peygamber sallallahu aleyhi vessellem efendimiz başlarında, başlarının tacı, hacediyorlar. Arafat'a çıkmışlar. Müzdelife'ye inmişler. Mina'ya gelmişler. Şeytanı taşlamışlar. Tavaf ediyorlar. O güzelliği, o heyecanı, o zevki, o mübarekliği tasavvur edin. Şakır şakır rahmet yağmış, yağmur yağmış. Günahların afv u mağfiret olduğuna işaret oluyor. Arafat ta rahmet yağarsa, yağmur yağarsa, hacıların

haccının kabul olduğunun bir emaresi, alameti oluyor. Tavafta da yağmur yağarsa o da bir alamet oluyor.

Ben orada bir yaz, ramazanda gittim, hacca kadar kaldım. O arada Kâbe-i müşerre-feye gittiğim zaman, bir kere şakır şakır rahmet yağıyordu, ona tesadüf ettim. Şöyle üst kattan bakıyorum. Çok şahane manzara böyle seyrine seyranına doyum olmayacak güzel bir manzara. Görüyorum Kâbe'nin kapısı tarafından buyarım daire şeklindeki, şu boydaki duvarda görüyorum. Onun iç tarafında görüyorum. Altın oluğu da görüyorum. Altın kapıyı da görüyorum böyle. Yağmur yağmaya başladı, altın oluktan, Kâbe'nin üstüne yağmış olan yağmurun suları şakır şakır akmaya başladı. Onun altına insanlar, o Kâbe'nin tozu benim üstüme gelsin diye hani tane atarsın da güvercinler nasıl o taneleri yemek için üşüşürler, alt alta, üst üste, o Kâbe'nin oluğunun altındaki insanların halini görecektiniz. Nasıl böyle kaynaşıyorlar güvercinler gibi, böyle alt alta üst üste, güçlü de akıyor, böyle iki bilek kalınlığında gibi akıyor, şakır şakır yağmur, onun altına açık gözler. Rahmet her tarafına yağıyor da, yalnız Kâbe'nin olduğundan, Kâbe'nin

üstüne birikmiş olan şeyler de geliyor tabii, yağışla beraber onun altında.

Bir de Medine-i Münevvere de, birinci avludan şöyle baktığınız zaman, sol üst tarafta yeşil kubbe görünüyor. Siz kapalı kısmın dışındasınız, geridesiniz yani. Osmanlıların yaptığı o kubbeli kısmın dışındasınız. Arkadan şöyle orda da bir oluk var. O oluk da peygamber efendimizin kubbesine yağın yağmurun, gelip bu tarafta, bahçeye aktığı yer. Eski resimlerde orada bir hurma ağacı vs filan, Kâbe'nin eski, Medine-i Münevvere'nin eski resimlerinde, orda öyle bahçe gibi bir şey muhafaza edilmiş olarak hurma ağaçları ve öyle bir manzara hatırlıyorum ben. Her halde orası önemli bir yerdi de onun için uzun asırlar muhafaza edildi o bahçe. Bir hatırası var herhalde onu bir araştırmak lazım. Ama orada da o suların aktığı esnada, aynı şekilde insanlar, o yağmur bizim üstümüze gelsin diye, nasıl şey yapıyor, başka zaman yağmurdan kaçır insan, oluktan kaçır, orda o olukların altında insanların böyle kalabalığı, izdihamı, çok ilginçti.

Hocamız rahmetullahi aleyh hacca gittiği zamanların birinde, o zaman Kâbe'nin

teşkilatı, mescidi haramın drenaj, yani yağmur sularının akıtılma düzeni kuvvetli değildi galiba. O zaman şiddetli bir yağmur yağmış, Kâbe'nin etrafı su dolmuş ve suların içinde tavaf etmiş Mehmet Zâhid Kotku hocamız. Yüzererek tavaf etmiş.

Bir de bizim mühendis İsmail Turan diye ihvanımızdan acayip bir insan var. Acayip. Acayıplığı şuradan kaynaklanıyor?

Lisedeyken kötü Larousse'yi ezberlemiş, Fransızca lügatı, lisedeyken. Üniversiteyi bitirmeden önce altı hadîs kitabını bitirmiş. Üniversiteyi bitirmeden arapçasından altı hadîsi kitabını bitirmiş. Buhârî, Müslim, Ebû Dâvud, Tirmizî, Neseî, İbn Mâce. Bu altı hadîs kitabını bitirmiş. Hatta biraz mezuniyetini geciktirmiş. Şu bitsin de öyle mezun olayım diye.

Kur'an-ı Kerîm'in bir aydan kısa bir zamanda ezberlemiş. Ben seksen günde dedim. Ne seksen günü dedi. Bir aydan kısa zamanda ezberlemiş. Yani bir günde bir cüz ezberliyor. Acayip bir insan. Medine-i münevvere de bir ara mühendislik yaptı orda.

Ordan Türkiye'deki yöneticilere, o zaman onların başında olan, Almancası olan birisiydi.

Almanca mektup yazmış. Kendisi kötü Larousse'u zaten lisedeyken ezberlemiş. Fransızcası güzel. İngilizcesi şahane. Arapçası çok güzel. Farsçayı mesneviyi farsçasından okuyor. Bir acayip insan. Yüzmeyi seviyor. Denize bir girdimi saatlerce çıkmaz. Acayip yani. Biz beş dakika, on dakika, on beş dakika şey yapıyor. Her şeyi bir acayip. Kâbe'nin selden avlusunun dolduğu zaman da yüzerek tavaf ettiğini söylemişti.

Sonradan baktılar ki, sellerde Kâbe'nin etrafına su doluyor. Eskiden de birkaç defa selden dolayı duvarları çatlamış, tamir edilmiş, Kâbe-i Müşerrefe. Safa ile Merve'nin dışı tarafından bir kanal açtılar ki, dehliz açtılar ki, içine otomobille girilebilecek gibi. Su oradan gelsin huni gibi oradan gitsin diye ve bir Türk şirketine demişler ki; buradan bu deliği açacaksın, mescidin altından geçecek, Mesele tarafına vereceksin suyu. Kâbe'ye zarar vermeyecek seller. İşte şu kadar derinden kazacaksın. Demiş ki; bu olmaz. Yanlış yapıyorsunuz.

Neden?

Demiş bu seviye zemzem suyunun seviyesidir. Sen karışma demişler. Yap emredileni. Olur demiş sorumluluk size ait. Buradan olmaz demiş. Bu seviye zemzem suyunun seviyesidir. Daha aşağı olması lazım. Onların da herhalde zorlarına gitti. Kayaları delmek falan. Nasılsa sen yap demişler. Mescidin altına kazmaya girmişler, şey yapmışlar, bir noktada yukardan tavan bir patlamış, zemzem suyu başlamış akmaya, hemen bir haremi idare eden şeylerin cübbelilerin kalbine ateş düşmüş, telaş düşmüş, hemen orayı betonla tıkayıp, bilmem ne zemzem suyunu kaçıracaklarmış yani neredeyse, tıkamışlar da, şirketin dediğini yapmışlar.

Bizim bu şirketler de bayağı böyle bazıları, yurt dışında hatırlı işler yapıyorlar. Libya da da Akdeniz kenarında liman yapacaklar. İngilizler hazırlamışlar demişler, işte şöyle olacak, böyle olacak, mühendisliğini yapmışlar. Uygulamasını Türk firması kazanmış, almış. Türk firması demiş ki; bu yanlış, ya böyle projemi olur, bu yanlış. Bu demiş bu dalgalara dayanmaz bu demiş, yanlış yapıyorlar, böyle olmaması lazım, şöyle olması lazım, sen karışma demişler, sen yap sadece, kazandığın ihaleyi,

kazandın, söylediğine göre tamam demiş. Ben söylenildiğine göre yaparım ama sorumluluk kabul etmem. Yanlış yapıyorsunuz bak demiş. Onların dediği gibi yapmış, bitirmiş. Ondan sonra da bir kış gelmiş. Akdeniz'in dalgaları döve döve limanı indirmiş aşağı. Vay be İngilizler de hata yaparmış. Türklerde hatayı çıkartmış. Bu Türklerde çok oluyor artık ya. Böyle bir şey var, reklam var. Pantolon reklamı uyduruk kaydırık. Türklerin böyle yağlayıp pantolon satmak için. Amerika'ya bile götürüyorlarmış da amerikan firmaları deli oluyor filan güya. Kurgu, uydurma, hayal.

Bu Mehmed'in ve Es'ad'ın babası, ona göre.

Evet. Allah bizim de günahlarımızı affı mağfiret ettirsin. Ne yapalım. Yani böyle haclarla, umrelerle lütfu çoktur, bilmem camiye yaptığımız aciz naçiz hayırlarla, yardımlarla, buralardaki eksikli kusurlu çalışmalarımızla. Yok kreş açacağız, anaokulu yapacağız, yok okul yapacağız bilmem ne. Oldu, olmadı, toplandı, toplanmadı, hay Allah bilmem ne. Birbirimize yan bakıp, yamuk konuşup, yapmıyor muyuz? Ne gülüyorsun?

Neyse ikinci hadîse geçiyim ben en iyisi.

a. Peygamber'e (s.a.v) İtaat

İkinci hadîs-i şerif.

أَبَايِعُكُمْ عَلَىٰ أَنْ لَا تُشْرِكُوا بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا تَسْرِقُوا
وَلَا تَزْنُوا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ وَلَا تَأْتُوا بِبُهْتَانٍ
تَفْتَرُونَهُ بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلِكُمْ وَلَا تَعْصُونِي فِي
مَعْرُوفٍ فَمَنْ وَفَىٰ مِنْكُمْ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَمَنْ
أَصَابَ مِنْ ذَلِكَ شَيْئًا فَأَخَذَ بِهِ فِي الدُّنْيَا فَهُوَ لَهُ
كَفَّارَةٌ وَطَهُورٌ وَمَنْ سَتَرَهُ اللَّهُ فَذَلِكَ إِلَيَّ اللَّهُ إِنْ شَاءَ
عَذَّبَهُ وَإِنْ شَاءَ غَفَرَ لَهُ

Ubâyiüküm 'alâ en lâ tüşrikü billâhi şey'en ve lâ tesrikû ve lâ teznû ve lâ taktülû evlâdeküm ve lâ te'tû bi-bühtânin tef-terûnehû beyne eydîküm ve ercülüküm ve lâ ta'sûnî fî ma'rûfin fe-men vefâ minküm fe-ec-ruhû alallahi ve men esâbe min zâlike şey'en fe-uhize bi-hî fî'd-dünyâ fe-hüve lehû keffâratün ve tuhûrun ve men seterallâhu fe-zâlike ilallâhi in şâe azzebehû ve in şâe ğafera le-hû.

İmam Ahmed b. Hanbel, İmam Buhârî, İmam Müslim, İmam Tirmizî, İmam Ebû Dâvûd, Ubâde B. Sâmit tarafından rivayet edilmiş olan bu hadîsi kitaplarına kaydetmişler kitapla mu-teber.

Peygamber efendimiz buyurmuş ki;

Ubâyiüküm. Sizinle bey'at'ı yapıyorum.

Bey'at yapmak ne demek?

Gelip Ya Resûlullah! Biz senin emrindeyiz, sana tabi oluyoruz, seni kabul ettik, senin em-rine girdik diye antlaşma demek, sözleşme de-mek. Resûlullah o ellerini tutardı.

Tamam mı?

Tamam.

Emrimde misiniz?

Emrindeyiz. Her sözünü tutacağız. Söz verme. Buna bey'at deniyor. Hükümdarlara, halifelere bey'at edilirdi eskiden. Bu ananeyi tasavvufta da biz devam ettiriyoruz. Derviş bize geldiği zaman bey'at ediyor bize. Bu işler çoktan sağda solda yıkıldı da, biz yıkmadan in-şallah kıyamete kadar devam eder bey'at.

Ubâyiüküm. Sizinle bey'atlaşıyorum.

Alâ en lâ tüşrikü billâhi şey'en. Şu şartlarla.

Bir.

Alâ en lâ tüşrikü billâhi şey'en. Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmamanız şartıyla.

Tamam mı?

Müşriklik yok. Allah'a şerîk koşmak yok. Hem Allah'a hem başka bir şeye tapmak yok. Haça, puta tapmak yok. Lât'a, Menat'a, Uzza'ya tapmak yok. Bunlar putlarının isimleri üç yüz altmış tane putları varmış, Kâbe'nin muhtelif yerlerine koymuşlar. Safa'ya bir tane koymuşlar. Merve'ye bir tane koymuşlar. Her tarafı put doldurmuşlar. Sonra Peygamber efendimiz hepsini kırdırmış. İslam Mekke'yi feth edince bütün putlardan temizlenmiş.

Bir. Şirk yok.

Tamam mı?

Tamam. Bir.

İkincisi. *Ve lâ tesrikû.* Hırsızlık da yapmayacaksınız.

Tamam mı?

İki.

Ve lâ teznû. Zina da yapmayacaksınız.

Tamam mı?

Üç.

Ve lâ taktülû evlâdeküm. Evlatlarınızı da diri diri toprağa gömüp öldürmeyeceksiniz. Geçinemiyoruz. Bu kız çocuklarını istemiyoruz diye.

Ne yaparlardı?

Kız çocuklarını gömerlerdi. Bakamayız sayısı çok oluyor. Bununla mı uğraşacağız. Kız çocuğudur, eksik etektir, bizi utandırır bilmem şöyle olur, böyle olur. En iyisi aç mezarı, koy kızı içine, üstüne toprağı atıver ölsün. Öyle yapmışlar yani cahiliye devrinde. Kız çocuklarını öldürmek. Çok acı şeyler olmuş hayatta, tarihte, çok acı şeyler geçmiş, bu insanlığın yüz karası, çok işler var.

Evlatlarınızı öldürmeyeceksiniz ha. Onlar evlatlarını diri diri doğduktan sonra gömmüşler. Öyle öldürmüşler. Başka türlü evladını öldürenler de var. Teşekkül etmişken anasının karnından onu aldırarak, düşürmek, o da şey, o da evladı öldürmenin bir çeşidi.

Neden?

Bize çok olur da bakamayız da, ıvır zıvır, bilmem ne. O da bir çeşit öldürme. Bu devirde de böyle oluyor.

Ve lâ te'tû bi-bühtânin tefterûnehû beyne eydîküm ve ercûlikum.

Ellerinizin, ayaklarınızın önünde arasına ait, bir iftira yapmamanız, iftira atmamanız.

Ve lâ te'tû bi-bühtânin. Bir iftira ile birisini karalamamanız, bir iftira yapmamanız.

Tefterûnehû beyne eydîküm. Ellerinizin önünde yapıyorsunuz.

Ercûlikum. Ellerinizin, ayaklarınızın önünde. Bu bir tabir. Elleriniz, iki elinizin ve ayaklarınızın önünde iftira yapmak. Göz göre göre yanlış olduğu belli olan manasına olabilir. İftirayı iki ellerinin önünde, ayaklarının önünde yapmak veyahut başka manaları olabilir. Yani ellerinizin arasında, ayaklarınızın arasında. Elle yapılan günahlar tarzında iftira, ayakların arasıyla yapılan günahlardan kinaye olabilir. İftira etmemeniz üzerine.

Ve lâ ta'sûnî fî ma'rûfin. İyi olan hususlarda bana isyan etmemeniz üzerine. Sizinle

anlaşıyorum. Bey'at'ı bu şartlar üzerine yapıyorum.

Tamam mı?

Bunlara uyacaksınız.

Ve lâ ta'sûnî fî ma'rûfin. İyi konularda bana isyan etmeyeceksiniz.

Tamam mı?

Mâruf, iyi konular demek. *Emr-i mâruf*, iyiliği emretmek demek biliyorsunuz. İyi bir hususta bana karşı gelmeyeceksiniz. Yani bu sözden çıkan mana; bir devletin reisi kötü bir şey yaparsa, bey'at edilen kimse, o zaman itaat edilmez demek.

Kötü şey nedir?

Kötü şey Kur'an'a, İslam'a, sünnete aykırı bir günahtır. Onu emretti mi, o zaman Allah'ın emrine aykırı emrediyor bu yapılmaz. İçki için. Emrediyorum. Ben sizin halifenizim, başkanınızım. İçemez. Hadi bakalım harp de yakaladığınız kimseleri şöyle yapın, böyle yapın. Yapamaz. Yani Kur'an da, hadîs de yasak olduğu bildirilen bir şeyi, münkeri, kötülüğü emrederse, amire, emire, halifeye, itaat olmaz o zaman. İyiliği emrecek yani. Halifenin

görevi, iyiliği emretmektir. Başkan oldum diye abuk sabuk işler yaptırmamaktır. Bu önemli bir nokta. Kendisi tabi peygamber efendimizden hiçbir şekilde kötülük çıkmayacak Allah'ın peygamberi ve masum. Allah'ın ismet sıfatını verdiği kimse.

Amma bundan ne anlaşılıyor? Yani bir kimseye bey'at ettiğiniz zaman, o kimse iyiliği emretmiyorsa o zaman itaat olmaz demek. İyilikte itaat olur.

Zaten peygamber efendimiz bir hadîs-i şerîfnde bunu buyuruyor

Lâ tâ'ate li-mahlûkin fî ma'siyeti'l-hâlık.

Allah'a isyanda hiçbir kimseye itaat edilmez. Ne halifeye, ne başka bir idareciye, ne başkana, ne komutana, ne şuna, ne buna itaat edilmez. Allah'ın emrine aykırı bir emir vermeye kimsenin hakkı ve salahiyeti yoktur. Emrederse vebaldır. Ötekilerin onu uygulaması uygun olmaz. Yapmaması lazım gelir. Bunu anlıyoruz.

Şimdi.

Fe-men vefâ minküm fe-ecruhû alallahi.

Kim bu antlaşmamıza, sözleşmemize, söz

vermenize bey'at'a, riayet ederse sevabı onun. Allah onun sevabını vermek, Allah'ın şânındandır. Allah mükâfatını verecek.

Ve men esâbe min zâlike şey'en. Bu sayılan şeyler bazısında, bir kusur işleyen, bunu çiğneyen olursa, yani şöyle yapmayın böyle yapmayın dedik ama, bazısını yaparsa, suç işledi.

Fe-uhize bi-hî fi'd-dünyâ. Bu suçundan dolayı yakasına yapışılır da, cezalandırılırsa, elini kesmek gibi hırsızın, zina edenin recim edilmesi gibi, bir cezalandırılma olursa.

Fe-hüve lehû keffâratün ve tuhûrun. Bu onun için kefarettir ve temizlenmedir, dünyada iken cezasını çeker, ahirette ise azap olmaz, iki defa cezalandırma olmaz. Dünyada bu cezayı yedi mi ahirette olmaz. Çünkü bu ceza tatbik edilen birilerine bazıları aşağı yukarı konuşma sövüp saymaya başladılar, sus, susun dedi peygamber efendimiz sallallahu aleyhi vessellem. O cezayı çekince affolunmuş oluyor, artık ahirette olmuyor. Allah seni kahretsin. Niye bu edepsizliği yaptın? gibi laflar söylemeye kalkışanları engelledi Peygamber efendimiz.

Ve men seterallâhu. Kimin de işlediği suç gizli kalırsa, Allah örtmüştü, işlediği belli değilse işlediği suç.

Fe-zâlike ilallâhi. Bu Allah'a kalmıştır.

In şâe azzebehû ve in şâe ğafera le-hû. Ahirette dilerse affeder, isterse cezalandırır. Allah'ın bildiği bir şey.

b. Rızık ve İman

Üçüncü hadîs-i şerîf.

أَبَى اللَّهُ أَنْ يَرْزُقَ عَبْدَهُ الْمُؤْمِنَ إِلَّا مِنْ حَيْثُ لَا
يَحْتَسِبُ

Eballâhu en yertzuka abdehü'l-mü'mine illâ min haysü lâ yahtesibü.

Illâ min haysü lâ ya'lemü. İbaresini de varmış

Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den bu. Şu demek ki Allah başka bir şekilde hareket etmez. Başka bir şeye razı olmaz. Ancak ve ille şöyle yapar.

En yertzuka abdehü'l-mü'mine. Mümin kulunu ancak rızıklandırır, rızıklandırmaktan başka bir şey yapmaz, ancak rızıklandırır.

İllâ min haysü lâ yahtesibü. Hiç hesaplamadığı ummadığı yerden rızkını gönderiverir. İlle böyle yapar rızıklandırmaması mümkün değildir. Anlamadığı, ummadığı, beklemediği yerden gönderiverir mümin kuluna.

Allah bizi hakiki müminlerden eylesin. Ni-metlerine erenlerden eylesin. İki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin.

El Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız](#)

